

Rendier

Je weet wel... Rudolf uit het kerstliedje

Rendieren behoren tot de herten. Ze komen voor op het noordelijk halfrond. Ze leven op de toendra's en in de meest noordelijk gelegen bossen in Scandinavië en Rusland. Ook buiten Europa in Alaska, Groenland en Azië kom je ze tegen.

Rendieren kunnen goed tegen kou want ze hebben een heel dikke vacht. Dat moet ook wel, want boven de poolcirkel kan het op het noordelijk halfrond wel 50 graden vriezen. Ze zoeken hun eigen voedsel, zelfs als er een heel dik pak sneeuw ligt. Hun grote hoeven gebruiken ze als een soort sneeuwschoenen. Ze kunnen er makkelijk mee door moerassen en over sneeuwvlaktes lopen. Ze hebben dan ook geen stal nodig in de winter.

Kariboe of rendier?

We noemen wilde rendieren ook wel kariboes. Tamme rendieren zijn wat kleiner dan kariboes en hebben kortere poten en een lichte vacht. Verder zijn er weinig verschillen. Rendieren kunnen wel twee meter groot worden en wegen 200 kilo. Gemiddeld worden ze 12 jaar oud.

Kuddes

Mensen houden kuddes rendieren voor vlees, melk en kaas. Ze gebruiken ook hun huiden en geweien. Daar maken ze kleren, schoenen en gebruiksvoorwerpen van.

In Lapland zijn dat de Sami, die we ook wel Lappen noemen. Hun hele leven is ingesteld op de rendierhouderij. Zij trekken met hun kuddes door het poolgebied, het voedsel achterna.

Rendieren zijn als het ware de koeien van het noordpoolgebied. Maar liefst een kwart van alle land op aarde gebruiken rendieren als grasland. Dat kan makkelijk, omdat in het noorden weinig mensen wonen en het land voor weinig andere dingen kan worden gebruikt.

In Azië zijn de Chukchis een bekend rendiervolk. Hun rendieren zijn wel anders dan de rendieren uit Lapland. De Aziatische rendieren kunnen bijvoorbeeld geen slee trekken.

Wilde kuddes

Ook wilde rendieren (kariboes) zijn sociale dieren, die in kuddes bij elkaar leven. Een kudde kan bestaan uit wel 3000 dieren.

Binnen wilde kuddes nemen vrouwtjesrendieren in de lente vaak de leiding. Dan brengen ze de kudde naar de groene gebieden, waar genoeg eten is.

Rendieren eten graag gras, paddenstoelen en wilgenblaadjes. Heel soms vangen ze een lemming. In de winter voeden ze zich met rendiermos. Dat is vaak het enige wat in de winter in het poolgebied groeit. Gelukkig dus maar dat ze het lusten.

Rendieren grazen nooit te lang op een plek. Ze verhuizen vaak, zodat er altijd genoeg te eten is.

In de lente worden de kalfjes geboren. Pasgeboren kalfjes kunnen al binnen een paar uur lopen.

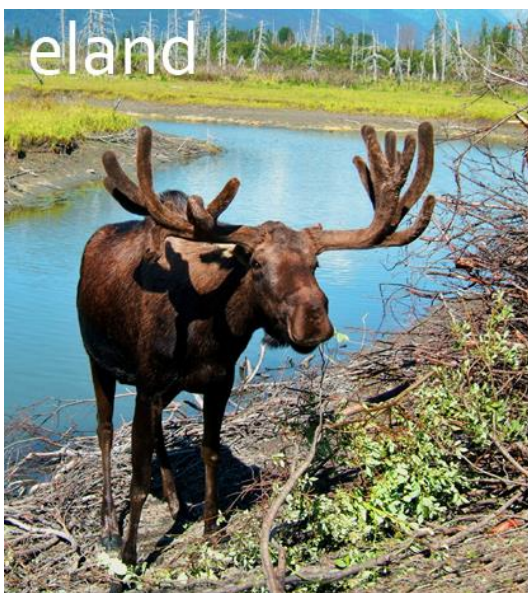
Gewei

Het meest opvallende aan het uiterlijk van een rendier is het gewei. Het is opmerkelijk dat zowel mannetjes als vrouwtjes zo'n gewei hebben. Bij alle andere hertensoorten hebben alleen de mannetjes een gewei. In de winter raken ze hun gewei kwijt, maar geen paniek: in de lente krijgen ze weer een nieuwe.

Geen eland!

Veel mensen halen rendieren en elanden door elkaar. Op zich is dat niet gek, want een eland is ook een soort hert, die in het noorden woont. Toch zijn er een paar grote verschillen. Vrouwtjeselanden hebben namelijk geen gewei en vrouwtjesrendieren dus wel. Een eland is ook veel groter dan een rendier. Elanden zijn de grootste herten ter wereld. Ze zijn gek op zwemmen en leven het liefst alleen. Nooit in een kudde, zoals rendieren. Behalve misschien in de winter als het sneeuwt. Dan ruimen ze samen sneeuw, op zoek naar grassprietten.

Bovendien staat een eland wat hoger op zijn voorpoten, dan op zijn achterpoten. En hij heeft een bult op de schouders. Daarom loopt zijn rug iets naar beneden af. Bij een rendier is die verhouding anders en zijn poten voor en achter zijn ongeveer even lang en loopt zijn rug horizontaal.

eland

rendier